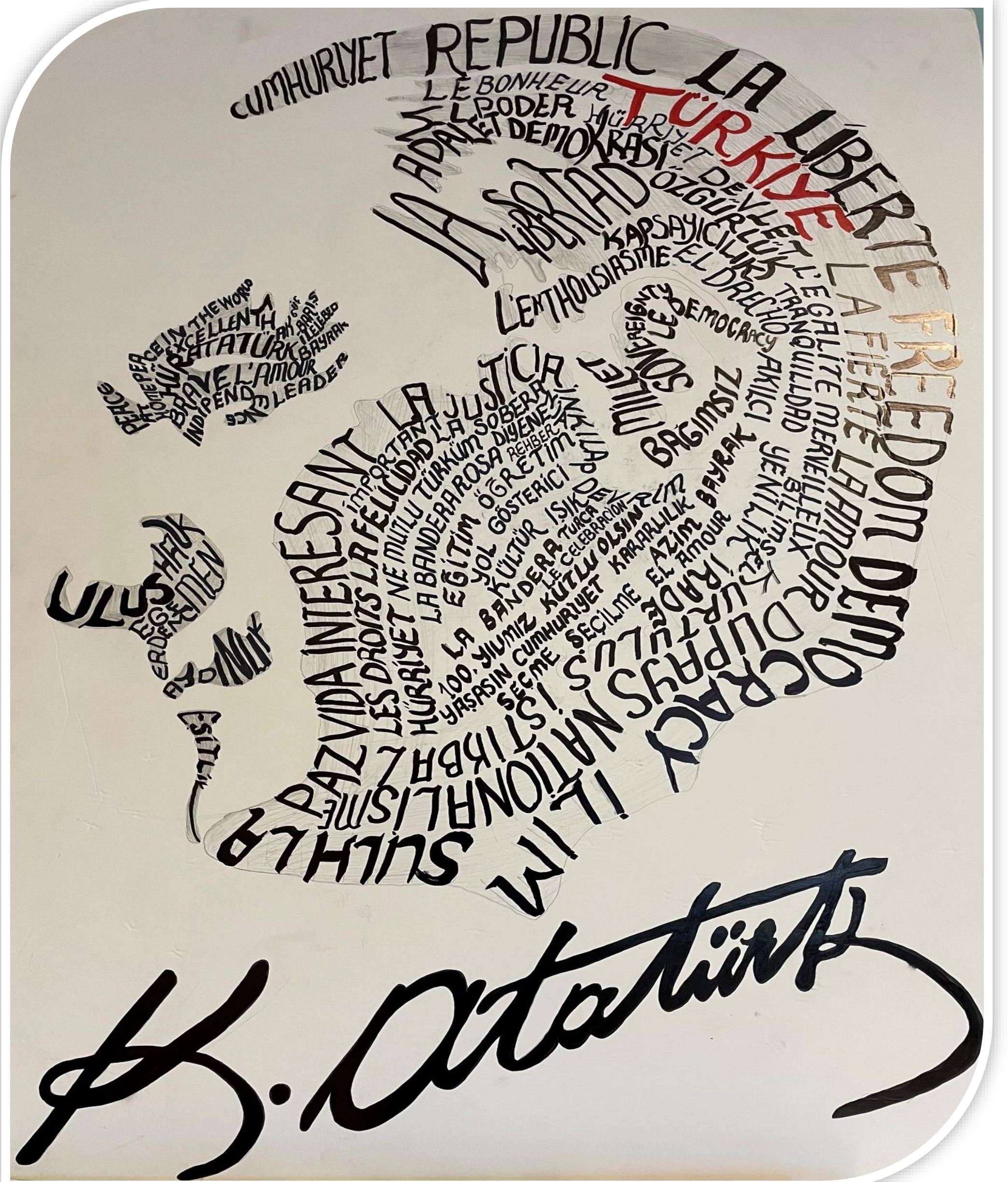

THE RIGHT ANGLE

Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. Yılı Özel Sayısı

Açı Okulları Öğrencilerinden Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk'e İthafen

Cumhuriyetin İlanı ve Tarihsel Süreç

Osmanlı Devleti, 1876 yılına kadar mutlak monarşi ile 1876-1878 ve 1908-1918 yılları arasında meşrutî monarşi ile yönetildi.

Osmanlı Devleti'nin yıkılması ile sonuçlanan I. Dünya Savaşı'nın ardından Mustafa Kemal Paşa önderliğinde başlatılan ulusal mücadelenin daha ilk yıllarından itibaren artık yönetimde halk iradesinin egemen olacağı açıkça ilan edilmiştir. Erzurum Kongresi'nin ardından 23 Temmuz 1919 tarihinde yayımlanan bildirin 3. maddesindeki "Ulusal Kuvvetleri etkin ve ulusal iradeyi egemen kılmak esastır" kararı bu anlayışın bir ifadesiydi.

Ulusal iradeyi somut olarak gösterecek meclis, İstanbul'un işgal edilip Mebusan Meclisi'nin dağıtılması üzerine, "Büyük Millet Meclisi" adıyla 23 Nisan 1920'de Ankara'da toplandı. Olağanüstü yetkilerle donatılmış meclisin başkanı aynı zamanda hükûmet ve devlet başkanı olarak adlandırılmıştı.

13 Ekim 1923'te TBMM'de kabul edilen tek maddelik yasa ile Ankara, devletin başkenti oldu. Bu yasa ile Cumhuriyetin ilanı için de bir adım atılmış oldu.

28 Ekim'de Çankaya Köşkü'ndeki akşam yemeğinde İsmet Paşa, Fethi Bey, Kazım Paşa, Kemalettin Sami Paşa ve mebusların bir kısmını misafir olarak ağırlayan Mustafa Kemal Paşa, "yarın Cumhuriyet ilan edeceğiz" dedi. Yemekten sonra Mustafa Kemal Paşa ve İsmet Paşa birlikte kanun tasarısını hazırladı.

Mecliste 29 Ekim 1923 sabahı toplanan mebuslar eşliğinde Mustafa Kemal Paşa yönetim rejiminin Cumhuriyet olarak tescil edilmesi ve yönetim biçiminin buna göre düzenlenmesi gerektiğini ifade etti ve anayasa değişikliği teklifini sundu. Teklif kabul edildi ve 158 üyenin oybirliği ile Ankara Milletvekili Gazi Mustafa Kemal Türkiye Cumhuriyeti Devletinin ilk cumhurbaşkanı seçildi.

- Açı Lisesi TRA Gazete Kulübü Öğrencileri

Cumhuriyetin İlanı

Cumhuriyetin ilanı, yasal olarak 29 Ekim 1923 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde gerçekleşen oturumda, Mustafa Kemal Atatürk'ün sunduğu anayasa değişiklik tekliflerinin kabul edilmesiyle gerçekleşir. Atatürk'ün bu fikirleri, hayatında önemli olup onu etkileyen yazarların düşüncelerini yansıtır. Fransız yazar Montesquieu'nün düşüncesi olan Cumhuriyetçilik, Namık Kemal'den gelen vatanseverlik, Ziya Gökalp'ten gelen Milliyetçilik ve J.J Rousseau'dan gelen Yurttaşlık bilinci Atatürk'ün Türkiye'ye Cumhuriyet'i getirmesinde önemli bir rol oynamıştır.

Cumhuriyetin ilanı, Türk toplumunu genel olarak çağdaşlaştırmayı hedefleyen Türk devriminin temel bir parçasıdır. Bu ilan ile Türkiye'de gelecekte yapılacak olan diğer yenileme hareketleri ve reformlara kapılar açılmıştır. Bu siyasal inkılap hareketinin yanında yapılan diğer değişiklikler ile cumhurbaşkanlığı makamı ortaya çıkmıştır. Bu aşamada cumhurbaşkanının TBMM tarafından ve TBMM'nin kendi üyeleri arasından seçileceği göz önünde bulundurulmuştur tam da bu sebepten hükümetin kuruluş usulü

değiştirilmiştir. Bu kuruluş usulüne uygun olarak demokratik bir değişim yapılmış ve meclis hükümet aracılığıyla kurtularak parlamenter sisteme geçiş yapılmıştır.

Cumhuriyetin ilanıyla "Egemenlik kayıtsız, şartsız milletindir." düşüncesi, Türkiye'nin yönetiminde çok büyük bir yer alıyordu; bu düşünce ile ülkemizde demokrasiye giden yol aydınlanıyor, daha açık bir şekilde görülmüyordu.

Atatürk, ilk Cumhuriyetin ilan edildiği andan itibaren demokrasinin genel kurallarının her daim uygulanması gerektiğine inanıyor; Türk milletinin onlara verilen siyasal hakları kullanmalarını istiyordu. Atatürk ne kadar çok partili bir rejime geçmek istese de döneminde yapılan denemeler, buna izin vermedi. İyi amaçları olan muhalefet partilerine katılan geçici çevreler ve partiler, cumhuriyet rejimini devirmeyi amaçlayan fırsatçıların gizli faaliyet odaklarına dönüştüler. Bu nedenlerden dolayı da çok partili rejime geçiş ertelendi.

29 Ekim 2023 tarihi ile Cumhuriyetin 100. yıl dönümünü kutluyoruz. Cumhuriyet için çalışan, cumhuriyeti amaçlayan insanlara ve Ulu Önder Gazi Mareşal Ebedi Başkomutan Başöğretmen Mustafa Kemal Atatürk'e teşekkür ediyoruz.

- Selin Senemoğlu

Cumhuriyetimiz 100 Yaşında

Bir çocuğun ölmekten korkması nedir bilir misiniz veya bir babanın kendi oğluya savaşa gitmesi? Peki, bir annenin aldığı şehit haberine karşın, gözlerinin gururla dolmasını anlayabilir misiniz?

Ben anlayamam. Bir çocuğun mektebe gitmesi gerekirken, vatanını sömürgeci devletlerden kurtarmak için eline aldığı silahın hissini yaşayamam. Ben, yarın olacak bir sınavın stresinden uyuyamadığım sırada benimle yaşıt bir çocuğun patlayan bomba seslerinden dolayı uyanık kalışını bilemem.

Bugün 29 Ekim 2023, yani bütün bu bahsettiğim durumları birebir tecrübe etmiş insanların vatanlarına kazandırdıkları özgürlüğün tam 100 yıldır kutlandığı gün. Bakıldığında onların belirsizlik içinde ölümlü yüzleştikleri anların sonu, her sene tekrar tekrar onların başarılarını kutladığımız bir bayram niteliği kazanmıştır. Kız çocuklarının okula gidebiliyor oluşu bile bakıldığında bu gün ile var olmuştur. Bu yüzdendir ki 1923'de Mustafa Kemal Atatürk tarafından ilan edilen Cumhuriyet'in yarattığı etkinin hâlâ sürdürdüğünü görmekteyiz. Bugün ise Cumhuriyetimiz 100 yaşında. Bağımsız bireyler olarak özgürce sokakta dolaşabiliyor oluşumuzun 100. yılındayız.

Bir tuğlayla başlayan fakat zamanla koca bir binaya evrilen cumhuriyetin ise yalnızca bir binayla sınırlı kalmayacağını umuyorum. Bu millet geçtiğimiz yıllarda birçok dolambaçlı yola girip tökezlemesine neden olan rampalardan geçmişse bile umutsuzluğa kapılmamıştır. Bugün cumhuriyetin 100. yılı kutlanıyorsa eğer, bu geçtiğimiz yolların bir hatırlatıcısı ve hiçbir şey için geç olmadığını anımsatıcısı olmalıdır. Mustafa Kemal Atatürk'ün de söylediği gibi "Muhtaç olduğun kudret, damarlarındaki asil kanda mevcuttur". Cumhuriyeti getiren asil kan hepimizin damarlarına akıyorken bu 100. yıla daha bir başka bakılması gerekir. Bu bağlamda bütün gençlerin, yaşlıların ve gelecek kadar parlak olan bütün çocukların cumhuriyeti kutlu olsun.

- Lal Pamir

Cumhuriyet'in 100. Yılı

Cumhuriyetin 100. yılı, Türkiye için önemli bir dönüm noktası ve gurur kaynağı olacak. 29 Ekim 2023'te kutlanacak olan bu büyük milat, ülkemizin kazandığı bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin en önemli sembolüdür. Cumhuriyet, Mustafa Kemal Atatürk önderliğinde, Türkiye'nin esas aldığı bir yönetim şeklidir. 1923 yılında ilan edilen Türkiye Cumhuriyeti, çağdaş bir devlet olma hedefiyle yola çıkmıştır. Bu süreçte, ulu önder Atatürk ve çalışma arkadaşları toplumsal, siyasal ve ekonomik alanlarda köklü reformlar gerçekleştirmişlerdir. Eğer bizler bugün ülkemiz sokaklarında bir başka ülkenin baskısı altında olmadan dolaşabiliyorsak bunu Atatürk'e ve cephe arkadaşlarına borçluyuz.

Cumhuriyetin 100. yılı aynı zamanda demokrasimizin güçlenmesi ve Türk vatandaşlarının birlikteliğinin sembolüdür. Toplumsal cinsiyet eşitliği, insan hakları, özgürlükler ve adalet gibi değerler, Cumhuriyetimizin temel direkleri arasında yer almaktadır. Bu değerlere sahip çıkarak, daha ileri bir demokrasi inşa etmek için çalışmalarımızı sürdüreceğiz.

Cumhuriyetin 100. yılında, gençler yani biz büyük bir önem taşıyoruz. Açı gençleri olarak bizler, bu değerleri gelecek nesillere taşıma ve ülkemizi daha da ileriye götürme sorumluluğunu üsteleneceğiz. Bizden sonraki nesillere Atatürk ilkelerini uygulamak ve öğretmekle yükümlü olduğumuzun bilincindeyiz.

Cumhuriyetin 100. yılında, geçmişimize saygı duyarken geleceğe umutla bakıyoruz. Cumhuriyetin 100. yılı, birlik ve beraberlik duygularımızın canlandığı, vatan ruhunun daha da güçlendiği bir dönem olacaktır. Cumhuriyetimizi daha da ileriye taşımak için birlikte çalışacak, çağdaş, demokratik ve güçlü bir Türkiye hedefimize doğru adımlarımızı atmaya devam edeceğiz. Cumhuriyetimizin 100. yılı kutlu olsun!

- Ayşe Naz Kuru

Cumhuriyet'in 100. Yılı

Bu yıl ile birlikte artık Türkiye Cumhuriyeti 100. yılına basmış olacak. 29 Ekim 1923'te ilan edilen cumhuriyet, son ayaklarında olan ve hatta yıkılmış olan bir devletin modern bir cumhuriyete geçirilmesinin dönemi idi. O zamanlarda dünya savaşı yeni

bitmişti ve Osmanlı Devleti çok ağır bir yenilgiye uğramıştı. İtilaf Devletleri yani kazanan taraf, Osmanlı'nın zengin kaynaklarını paylaşmak amacıyla inanılmaz tehlikeli antlaşmalar önermişti. Savaştan korkan Osmanlı, bu antlaşmaları imzalamıştı ve herkes umutsuz bir durumdaydı. Fakat aslında umutsuz bir durum yoktu. Mustafa Kemal Atatürk'ün bir meşhur sözü vardır, "Umutsuz durumlar yoktur.

Umutsuz insanlar vardır.” Mustafa Kemal Atatürk’ün umudu hiçbir zaman tükenmemiştir. Vatanını seven, milliyetçi ve bağımsızlığa düşkün pek çok vatandaşı vardı. İşte Mustafa Kemal de bu vatandaşlar ile beraber bir kurtuluş amaçladı: Tabii ki de bu kurtuluş hemen olamazdı. Mustafa Kemal Atatürk, Samsun’a çıkmasıyla Kurtuluş Savaşı başladı. Aslında, Osmanlı’nın çökeceği uzun zamandır belliydi ve herkes farklı farklı çareler aramıştı. Bu çarelerden bazıları şunlardı: İngiliz himayesini ya da Amerikan mandasını kabul etmek. Hepsinin amacı, çökmekte olan bir devleti hayata çevirmektir. Oysaki çözüm başkalarının idaresi altına girmek olmamalıydı. Türk milletine en yararlı çözüm ise tam bağımsızlıktı ve Mustafa Kemal Atatürk’ün amacı da buydu.

Bu yüzden hiç zaman kaybetmeden Mustafa Kemal ve arkadaşları işe koyuldu. İlk önce kongreler düzenlendi ve elzem kararlar alındı. Sonrasındaysa halk Kurtuluş Savaşı hakkında bilgilendirildi.

“Ya istiklâl ya ölüm!” Türk milleti onuruyla yaşamayı istiyordu. Bu da ancak bağımsızlık elde edilince sağlanabilirdi. İşte bu yüzden Türk milleti bağımsızlığa düşkünlüğü. Kongreler kurularak, halkı bağımsızlığa yönelterek Kurtuluş Savaşı cephelerimiz tek tek kuruldu.

Batı Cephesi, Doğu Cephesi ve Güney Cephesi. Buralarda kahraman Türk ordusu savaşmış olabilir; fakat bu orduları destekleyen, ihtiyaçlarını karşılayan Türk halkı da cephelerin ardında canla başla çalışıyordu çünkü bu savaş bir millî mücadeleydi. Sütçü İmam Olayı ve Tekâlifi-i Milliye Kararları da halkın bağımsızlığa düşkünlüğünü kanıtlayan örneklerdendi.

Cumhuriyet ve Kadın

‘Kadın hakları’ geçmişten günümüze kadar devam eden; hürriyet, eşitlik, adalet gibi kavramlar çerçevesinde kadın-erkek eşitliği sağlamak adına verilen bir savaştır. Ülkemiz günümüzde toplumsal cinsiyet eşitliği bakımından gelişmiş ülkelerde yer almasa da bu durum her zaman böyle değildi. Cumhuriyet’in ilanı, Türkiye’de kadın hakları konusunda oldukça büyük bir adımdır. Bu dönemde kadınlar seçme-seçilme hakkını elde etmiş, iş hayatına atılmış, eşlerinden boşanma hakkına sahip olmuş ve miras bırakılabilecek konuma gelmişlerdir.

Cumhuriyette kadından söz edeceğiz öncelikle seçme-seçilme hakkına değinmek önemlidir. Ülkemizin kadınları büyük bir mücadele sonrası önce 1930’da belediye seçimlerine dahil olma, daha sonra köy muhtarı seçimlerine katılma, en sonunda da 1934 yılında milletvekili seçimlerinin bir parçası olma hakkını kazanmışlardır. Bunun yanı sıra Türkiye, kadınların bu hakka sahip olduğu ilk ülkelerden biri olmuş hatta kadınlarımız günümüzde toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda önde gelen bir ülke olan İsviçre’den 36 yıl önce seçme-seçilme hakkını elde etmiştir. Seçme-seçilme yasağının yürürlüğe girmesinden bir yıl sonra 18 kadın milletvekili mecliste yer almıştır.

Cumhuriyetin ilanı ile birlikte kadın hakları konusunda gerçekleşen gelişmelerden başka bir tanesi ise kadının iş hayatına dahil olmasıdır. 1930’lu yıllarda bu konuda birçok ilerleme kaydedilmiş, bir sürü kadın farklı iş kollarına atılmıştır. Bu dönemde ilk olarak 1927 yılında ilk kadın avukat, 1930’da ilk kadın yargıç, devamında gelen yıllarda ise ilk kadın belediye meclis üyesi, diplomat, pilot, doktor ve diş hekimi profesyonel hayata geçmiştir. Bunun gibi daha birçok örnek olduğunu da ekleyerek kadınlarımızın iş hayatında ne kadar başarılı olduğunu söyleyebiliriz.

Cumhuriyetin ilan edilmesinden sonra yürürlüğe giren Türk Medeni Kanunu da kadın hakları için oldukça önemli bir ilerlemedir. Bu kanun ile birlikte erkeklerin çok eşli olması yasaklanmış, kadınlar boşanma hakkı elde etmiştir. Cumhuriyet öncesi dönemde eşlerinin kendilerinden kolaylıkla boşanması durumunda ortada kalıp buna karşı çıkamayan kadınlar, Cumhuriyet döneminde bu haklara kavuşmuş, evlilik konusunda özgürleşerek kendi kararlarını verdikleri eşitlikçi evliliklere adım atmışlardır.

- Ela Aydın

Cumhuriyet’in Kuruluşu

“Yaşasın cumhuriyet!” sesleri arasında herkes tarafından duyulan alkışlarla, 29 Ekim 1923’te Türkiye Cumhuriyeti ilan edilmiştir. Türkiye Cumhuriyeti’nin kurucusu, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk, Erzurum Kongresi sırasında ve zaferden sonra hükümet şeklinin cumhuriyet olacağını söyleyip netleştirmişti. Mustafa Kemal ve arkadaşlarının yapmış olduğu çalışma sonucunda, ülkemize yakışır yönetim biçiminin Cumhuriyet olduğuna karar verilmiştir.

Cumhuriyetin getirdiği yenilikler, saltanatın kaldırılması (Cumhuriyet ilanının önünde olan en büyük engel saltanattı. Fakat 1 Kasım 1922’de saltanatın kaldırılmasıyla bu engel aşıldı.), Ankara’nın başkent olması, Halifeliğin kaldırılması ve siyasi partilerin kurulmasıydı. Bu siyasi partiler; Cumhuriyet Halk Fırkası, Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası, Serbest Cumhuriyet Fırkası.

Cumhuriyet, halkın egemenliğine dayanmakta olan bir yönetim biçimidir. Cumhuriyet sisteminde halkın kendisini özgürce yönetmesi esastır. Mustafa Kemal Atatürk, diğer bayramlar gibi bu bayramı da gelecek nesillere, yani bizlere miras olarak bırakmıştır.

- Beren Öngel

Bu cephelerin hepsinde galip gelerek ve Mudanya Ateşkes Antlaşması imzalanarak Kurtuluş Savaşı sona erdi. Bağımsızlık ilan edilmişti ve artık yeni bir devlet kurma zamanıydı.

Anayasa değişikliği ile beraber Türkiye Devleti’nin yönetim şekli cumhuriyet ilk cumhurbaşkanı da oy birliğiyle Mustafa Kemal Atatürk olarak belirlendi. İşte bununla birlikte Türkiye Cumhuriyeti kurulmuş oldu. Bu cumhuriyetin devamı da Türk gençliğinin elindeydi.

“Ey Türk Gençliği!

Birinci vazifen, Türk istiklalini, Türk Cumhuriyetini, ilelebet, muhafaza ve müdafaa etmektir...”

Atatürk’ün Türk gençliğine umudu sonsuzdu. Bu yüzden Gençliğe Hitabesi, günümüzde de güncelliğini korumaktadır.

Mustafa Kemal Atatürk, bununla ilgili der ki,

“Beni olağanüstü bir kişi olarak yorumlamayınız. Doğuşumdaki tek olağanüstülük, Türk olarak dünyaya gelmemdir.”

“Ne mutlu Türk’üm diyene!”

- Ece Arkun

Cumhuriyet, devleti idare edenlerin seçimle iş başına geldiği yönetim şeklidir. Dünyadaki devletlerin çoğu cumhuriyetle yönetilmektedir, cumhuriyetle yönetilen ülkelerde egemenlik milletindir. 29 Ekim 1923 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisinde yapılmış bir anayasa değişikliği ile Türkiye’nin yönetim biçimi değişip Cumhuriyet olarak belirlenmiştir.

Türk halkı için Cumhuriyet Bayramı, milli birlik ve beraberliğin üst düzeye çıktığı milli bayramlarımızdan birisidir.

Açı Lisesi 29 Ekim Etkinliklerinden Kareler

Atatürk'ün Spora Katkısı

Cumhuriyetimizin 100. senesini kutluyoruz.

Cumhuriyet döneminde beden eğitimi ve spor devlet politikası haline getirilmiş, spor branşlarının federasyonları açılmış, her dalda spor tesisleri kurulmaya çalışılmış, beden eğitimi ve spor, milli eğitimin ana unsurlarından biri olarak ele alınmıştır.

Mustafa Kemal'in beden eğitimi ve spora ilgisi, Manastır Askeri İdadisinde gördüğü jimnastik dersleriyle başlamıştır. At sırtında; dağ, tepe, bayır demeden aktif bir hayat yaşayan Mustafa Kemal Atatürk, yürüyüş ve idman yapmayı da çokça severdi. Açık havada ve at üstünde geçen subaylık ve komutanlık hayatından sonra, devlet adamlığı döneminde

yüzme, kürek çekme, bilardo oynama, at yarışları ve yağlı güreş gibi spor faaliyetlerine hem katılmaktan hem de bu faaliyetleri seyretmekten zevk almış, spor kulüplerini ziyaret ederek, her türlü spor faaliyetini teşvik etmiştir.

Cumhuriyeti ilan ettikten sonra da Atatürk, gençliğe ve spora büyük önem vermiştir.

Sporu, Yeni Neslin Yetiştirilmesi Olarak Gördü

Çağdaşlaşma hareketinin belirtilerinden biri olması nedeniyle Atatürk'ün bizzat ilgilendiği ve yönlendirdiği çalışmalar neticesinde spor faaliyetleri Türk milletinin sosyal ve kültürel hayatında kısa zamanda yer tutmaya ve Türk sporcuları uluslararası alanda başarılı sonuçlar almaya başlamışlardır. Atatürk, sporun milletin bedensel olduğu kadar fikrsel başarılarını da yükseltmek konusunda oynadığı role dikkat çekmiştir,

Atatürk, beden eğitimi ve sporu toplumun hizmetine sunarak, bedenlen, fikren ve ahlâken sağlıklı yaşamı olan bir toplum yaratmayı amaçlamıştır. Atatürk sporu, ırkın yetiştirilmesi için önemli bir araç olarak görmüştür.

Türk çocuklarının beden eğitiminde bilinçli bir şekilde yetiştirilmesine oldukça önem vererek bu amaçla yurt dışından öğretmenler, antrenörler, uzmanlar ve teknik adamlar getirtmiştir. Selim Sırrı Tarcan gibi zamanın çok değerli uzmanlarının da aralarında bulunduğu birçok sporcu, yurt dışına özel eğitim ve kongreler için gönderilmiştir.

Yeni rejim, Türk sporunun ve sporcularının uluslararası alanda kendini tanıtmaları için fırsatlar tanımıştır. Türkiye'nin 1924 Paris, 1928 Amsterdam ve 1936 Berlin Olimpiyat Oyunları'na katılımını amaçlayan Atatürk, Türk sporcularına olimpiyatlara hazırlanabilmesi için yurt içinde ve yurt dışında kamp imkânı sağlamıştır. Atatürk, güreşçilerimize, 1936 Berlin Olimpiyatları için Finlandiyalı 8 kişilik güreş takımıyla Türkiye'de kamp yapma imkânı sağlamış, onları kuzey memleketlerindeki karşılaşmalara göndermiştir. Aynı olimpiyatlar için eskrim milli takımına Macaristan'da 20 günlük kamp yaptırmıştır. Güreş Milli Takımı'nın 6 kez şampiyon olduğu Balkan Oyunları'nın yapılması fikrinin destekçilerindedir.

Köylere Kadar Giden Spor

Cumhuriyetle birlikte, okullarda başlatılan beden eğitimi ve spor derslerinin ve olimpik sporcu yetiştirme programlarının yanı sıra, halk evleri ve halk odaları da örgütlenerek, spor dalları yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti'nin köylere kadar götürülmüştür. Atatürk, beden eğitimi ve sporun, devletin kılcal damarlarına kadar yayılan bir politikayla takip edilmesinin gerekliliğine inanmıştır. Bunun örneklerinden biri de Ankara'da herkesin spor yapabilmesi için çok zor şartlar altında inşa edilen 19 Mayıs Stadyumudur.

- Duru Ö.-Ceren E.; 8.sınıf Gazetecilik Kulübü

Cumhuriyet Dönemi'nde Spor

Spor milli kültürün bir parçasıdır. Türk Milleti de tarih öncesi dönemlerden bugüne çevik, hareketli, beden ve zihin koordinasyonu sağlam bir gene sahip olduğu için hem toplum hayatında hem de savaş meydanlarında çevik bir özellik sergilemiştir.

Savaşların beden gücüne dayandığı çağlarda spor daha çok savaşa hazırlık niteliğindedir. Devlet adamları seçilirken bilgeliğin, cesaretin yanı sıra sporcu kimliğin de önemli olduğu vurgulanmıştır.

İkinci Meşrutiyet'in ilânına kadar bütün futbol kulüpleri yabancıların tekelinde bulunmuştur. Türkiye'de kulüplerin kurucularını bu dönemde yabancılar oluşturmuştur.

İkinci Meşrutiyet döneminden itibaren devlet, beden eğitimi ve sporu bir program çerçevesinde ele almış, beden eğitimi ve spor sadece okullarla sınırlı kalmayıp gündelik hayat pratikleri arasına da girmeyi başarmıştır. Mesela, 1905-1906 sezonunda Galatasaray ilk Türk kulüpleri arasında yer almıştır.

Cumhuriyet'in ilk yıllarında sporla ilgi teşkilatlanma sürecini dört başlıkta inceleyebiliriz.

- 1.Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı Dönemi (1922-1936): Bu dönemde Türkiye ilk kez uluslararası müsabakalara katılmıştır.
- 2.Türk Spor Kurumu Dönemi (1936-1938): Bu kurum ilk kurultayda CHP'ye örgütsel olarak bağlanmış ve böylece spor devlet denetimine alınmıştır.
- 3.Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü Dönemi (1938-1945)
- 4.Gençlik ve Spor Bakanlığı Dönemi (1946)

Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı'nın faaliyette olduğu dönemde atletizm, voleybol, tenis, yelken gibi daha önceki dönemlerde Türk sporunda yer almayan spor branşlarının önemi artmış ve bu sporlara yönelik yatırımlar yapılmıştır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin ilk yıllarından itibaren sporda ilerlemenin en önemli basamaklarından biri olarak okullardaki beden terbiyesi derslerinin niteliğinin artırılması düşünülmüştür. Selim Sırrı Tarcan, bu dönemde Türkiye'de beden terbiyesinin geliştirilmesi amacıyla bir rapor hazırlayarak; Türk ırkının istikbâli olan gençlerin bedenî terbiyelerine en uygun vasıtanın jimnastik olduğunu ve bu sayede memleketin koruyucusu olacak nesillerin sağlam, canlı, ateşli, kuvvetli ve kudretli bir şekilde yetişeceklerini savunmuştur.

1933 yılından itibaren Kızılay Gençlik Kamplarının kurulmasıyla birlikte, sporun sağlıklı bir toplum yaratma misyonunu gerçekleştirmek amacı doğrultusunda bir adım daha atılmıştır.

Atatürk'ün ilgi duyduğu spor dalları arasında birinci sırada kuvvet ve zekâ oyunu olarak gördüğü güreş yer almıştır. Gazi'nin sık sık muhafız erlerini çağırarak boylarına ve kilolarına göre eşleştirip güreştirdiği, kendisinin de hakemlik yaptığı belirtilmiştir.

16 Şubat 1925'te havacılık sporlarını Türk gençlerine tanıtmak, sevdirmek ve teşvik etmek amacıyla "Türk Tayyare Cemiyeti" kurulmuştur. Ayrıca belirtilen bu hedeflerin dışında millî savunmaya destek olunması da hedeflenmiştir. Havacılık faaliyetlerini geliştirmek ve topluma yaymak amacıyla 1932'de Vecihi Bey (Hürkuş) tarafından "Sivil Tayyare Okulu" açılmıştır. 3 Mayıs 1935 'te sivil havacılığı geliştirmek amacıyla, bizzat Atatürk tarafından "Türkkuşu Sivil Havacılık Okulu" faaliyetlerine başlamıştır.

Atatürk'ün ilgi ve teşvikleriyle cumhuriyet döneminde gelişme kaydeden diğer bir spor branşıyla "otomobil sporları" olmuştur.

1935'te voleybol, hentbol, tenis ve basketbol sporları "Spor Oyunları Federasyonu" çatısı altında toplanmıştır. Sporun kurumsallaşması ve halka mâl edilmesinde 19 Mayıs Gençlik ve Spor Bayramı'nın önemli etkileri olmuştur.

25 Mart 1912'de kurulan Türk Ocakları ve Halkevlerinin de cumhuriyet döneminde sporun gelişimine önemli katkıları olmuştur.

Halkevleri sporun Türkiye'de geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için "Spor Şubeleri" kurarak Türk gençliğinin spor ve beden eğitimine karşı ilgisini uyandırmayı hedeflemiştir. Halkevleri çalışmalarının toplu ve verimli olmalarını temin etmek amacıyla mahalli kulüpleri çatısı altında toplamış, çalışmalarını organize etmiş ve federe edilmeye değer kulüpler hâline getirmiştir.

- Kaan E.; 7.sınıf Kitap Kulübü

Cumhuriyet'in 100. Yılında 5 Sembol Kadın

Türk Cumhuriyet tarihinde birçok önemli isim var ancak biz bu yazıda sizlere Türk Cumhuriyet tarihinde önemli rol alan 5 kadını tanıtacağız.

Zübeyde Hanım
(1857-1923)

Mustafa Kemal Atatürk'ün annesi olan Zübeyde Hanım, Türk Cumhuriyeti'nin kurucusu oğlu üzerinde büyük bir etki yaratan güçlü ve özverili bir annedir. Atatürk'ün çocukluğunda ve gençliğinde onun eğitimine büyük önem vermiştir. Aynı zamanda, Kurtuluş Savaşı yıllarında Türk milletine moral vermiş ve destek olmuştur.

Halide Edip Adivar
(1882-1964)

Halide Edip Adivar, Türk edebiyatının önemli bir parçasıdır. Edebiyattaki başarılarıyla tanınan Adivar, aynı zamanda kadın haklarını desteklemiş ve eğitimci olarak da önemli bir rol oynamıştır.

Sabiha Gökçen
(1913-2001)

Sabiha Gökçen, Türk havacılık tarihinin unutulmaz isimlerindedir. Türkiye'nin ilk kadın pilotu olarak, havacılık alanındaki başarılarıyla hem ulusal hem de uluslararası arenalarda tanınmıştır. Cesareti, kadınların her alandaki başarılarına ilham kaynağı olmuştur.

Türkan Saylan
(1935-2009)

Türkan Saylan, tıp doktoru olarak birçok insanın sağlıklı olmasını sağlarken, eğitim alanında da önemli çalışmalar yapmış bir kadındır. Eğitimde fırsat eşitliği için mücadele etmiş ve toplumun daha iyi bir geleceği olması için çaba göstermiştir. Ayrıca, bilim ve sağlık alanındaki katkıları Türkiye'de takdirle karşılanmıştır.

Behice Boran
(1910-1987)

Behice Boran, Türkiye'de kadın hakları ve toplumsal cinsiyet eşitliği için mücadele ettiği bilinir. Siyasi bir aktivist olarak, kadınların siyasi katılımını teşvik etmiş ve toplumun kadın haklarına daha fazla duyarlı olmasına katkıda bulunmuştur. Boran'ın çalışmaları, Türk toplumunda ve toplumsal değişiminde önemli bir rol oynamıştır.

Bu kadınlar Türk Cumhuriyeti'nin kuruluşunda ve yükselişinde büyük rol oynamış kadınlardır.

- Elif E. / Deniz A.; 7.sınıf Kitap Kulübü

Cumhuriyet Dönemi Yazarları

Nazım Hikmet

1902 yılında Selanik'te gözlerini açmıştır. Çok önemli bir şair olan Nazım Hikmet, Namık Kemal, Tefrik Fikret, Vladimir Mayakovski ve Ziya Paşa gibi isimlerden etkilenmiştir. Ayrıca 1938 yılında Cumhuriyet Halk Partisi tarafından vatan haini ilan edilmiş ve vatandaşlıktan çıkarılmıştır. 1963'te yurt dışında hayata veda etmiştir.

Rıfat Ilgaz

1911'de doğmuştur. Şiir yazmaya öğrencilik yıllarında başlamıştır. İlk şiirini ise 1936 yılında yayınlamıştır. Gazi Eğitim Enstitüsünde eğitim almıştır. Gerede, Akçakoca ve Gümüşova'da bulunan ilkokullarda yaklaşık 6 yıllık bir öğretmenlik hayatı olmuştur. Ayrıca İstanbul'da ise Karagümrük Ortaokulu ve Nişantaşı Lisesinde Türkçe öğretmenliği yapmıştır. Milyonları güldüren "Hababam Sınıfı"nın da yapımcısıdır. 1993 yılında ise hayata gözlerini yummuştur.

Aziz Nesin

Ünlü yazarımız Aziz Nesin, 1915 yılında dünyaya gelmiştir. Gerçek adı ise Ahmet Nusret Nesin'dir. Kendisi ise Nesin soyadını alma hikâyesini şöyle anlatır: "Bana, ortada böbürlenebileceğim bir soyadı kalmadığından, kendime Nesin soyadını aldım." II. Dünya Savaşı'nda Trakya'da, Çadırlı Ordugâh'ta görev almıştır. 1955 yılında hapisaneye girmiş ve 9 ay boyunca orada kalmıştır. En önemli eserlerinden birisi ise Açı Okullarında Türkçe dersinde 6.sınıftalara okutulan "Şimdiki Çocuklar Harika" kitabıdır. 1995 yılında hayata veda etmiştir.

Ceyhan Atuf Kansu

1919 yılında İstanbul'da doğmuştur. Şair ve doktorluk yapmıştır. Eserlerinde ise Anadolu'nun yurt belenmesi, çocuk ve problemleri, köy ve eğitim konularını işlemiştir. Kurtuluş Savaşı sırasında askeri destek vermiştir. Lise eğitimini vefat ettiği yer olan Ankara'da tamamlamıştır. 1978 yılında ise kalp yetmezliği sebebiyle hayatını kaybetmiştir.

Attila İlhan

Attila İlhan 1925 yılında, İzmir'in Menemen ilçesinde dünyaya gelmiştir. İstanbul Hukuk Fakültesinde okumuştur. Şiir, roman, eleştiri, senaryo, gezi yazısı, öykü, söyleşi ve anı türlerinde yazmıştır. Elliden fazla eseri bulunmaktadır.

Ercüment Behzat Lav

15 Kasım 1903'te İstanbul'da doğmuştur. İstanbul Sultanisinde eğitimini tamamladıktan sonra aktörlük yapmıştır. Daha sonra Berlin Stern Müzik Konservatuarı ve Reinhart Tiyatro Akademisinde eğitim almıştır. Kendisi sinema, tiyatro ve edebiyat alanında önemli bir figürdür. En önemli eserlerinden bazıları S:O:S, Kaos ve Açıl Kildim Açıl'dır.

Mehmet Başaran

1926'da Kırklareli'nin Lüleburgaz ilçesinde doğmuştur. Hem şair hem yazar olan Mehmet Başaran kariyerinin sonunda Şah Rıza Pehlevi Lisesi'nde öğretmenlik yapmıştır. İlk kitabı olan Ahlat Ağacı, 1953 yılının en iyi şiir kitabı seçilmiştir. Cumhuriyet Dönemi'nin en önemli yazarlarından biri olan Mehmet Başaran sadece bir türde yazmakla kalmamış birkaç farklı türde yazmıştır. Bu türler ise: Şiir, köy notları, anı ve öyküleri, belgesel romanları, eğitim, masal-şiir ve çocuk kitaplarıdır. 2015 yılında ise hayata gözlerini yummuştur.

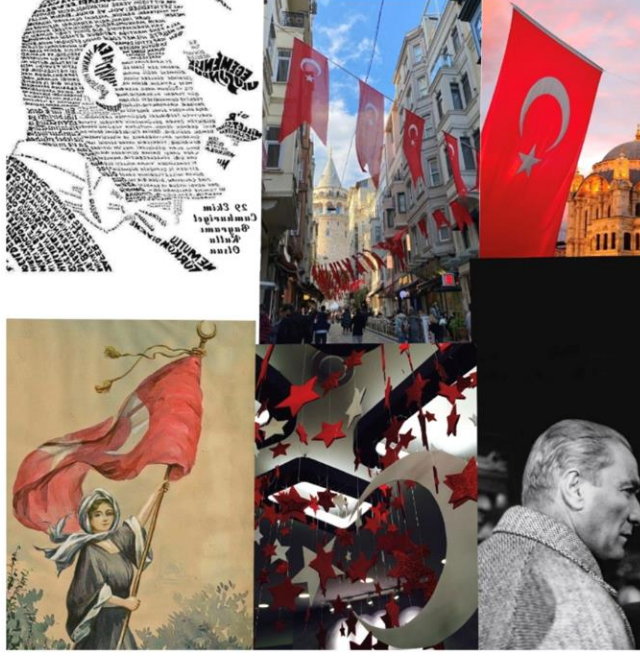
- Demir Delibaş, Kaan Zabcı, Gökay Dilmen; 8.sınıf Kitap Kulübü

Açı Ortaokulu 29 Ekim Etkinliklerinden Kareler

CUMHURİYET

Cumhuriyet ne güzel bir bayram değil mi?
Umutsuzluk içindeyken bizi umuda ulaştıran bayram,
Mutluluk ve neşeyle geçen,
Herkesin 29 Ekim'de kutladığı bayram,
Uğurluk getiren bu bayram,
Renklerle doludur her zaman. |
İlk kurulduğu zaman
Yıl 1923'tü.
Eşitlik için herkes heyecanla Atatürk'ü bekliyordu.
Türkiye o günden sonra Atatürk'ün yurdu oldu.

ALİSA DARSA 8-A

Atatürk'ün Emaneti

Atatürk'ün emaneti,
Sevdik hürriyeti,
Seviyoruz cumhuriyeti!
Ey, Cumhuriyet!

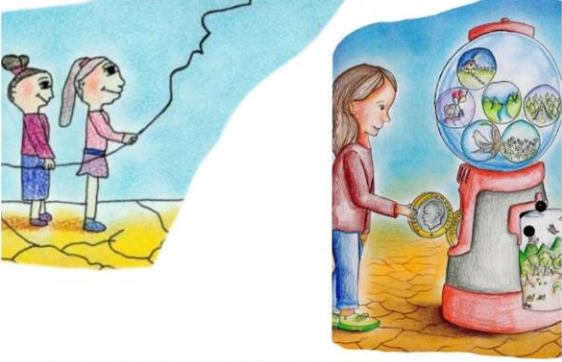
Al rengi kandan,
Saflik, temizlik beyazdan.
Yani tamamen candan!
Ey Cumhuriyet!

Şehidimin bayrağı,
Atamın yadigarı,
Özgürlük diyarı.
Ey Cumhuriyet!

Kuş gibi özgür,
Bir ömür.
Sonsuzluk güneşi,
Seviyorum Cumhuriyeti!

Ezo Defne Yıldırım

Cumhuriyetin 100. Yılı

Cumhuriyet ile Hangi Haklar Gelmiştir?

- Yaşama Hakkı
- Sağlık Hakkı
- Eğitim Hakkı
- Kadınlara Seçme ve Seçilme Hakkı
- Düşünce, Toplantı ve Gösteri Özgürlüğü
- Dilekçe Hakkı...

Cumhuriyet'imizin
100. yılı
Atatürk gelmiş
Üzerimize güneş doğmuş
Ülkemizin yüzü gülmüş
Demokrasi bir parçamız olmuş
Cumhuriyet'in 100. yılında
Çocuk olmak ne mutlu bana
Söz veriyorum
Seni sonsuza dek koruyacağım

Cumhuriyet

Cumhuriyet, egemenliğin kaynağının millete dayalı olduğunu yönetim şeklidir. Bu yönetim şeklinde devleti yönetecek olan kişi yani cumhurbaşkanı millet tarafından seçilir. Anadolu'nun Kurtuluş Savaşı ile düşman işgalinden kurtulmasından sonra 29 Ekim 1923'te cumhuriyet ilan edilmiştir. Cumhuriyetin ilanı ile egemenlik kayıtsız, şartsız millete geçmiştir. Bugün de cumhuriyetin kuruluşunun 100 yılındayız. Bu sayede hayatımızda çok şey değişti. Artık babadan oğula geçen, tek kişinin bütün kararları verdiği bir sistemde yönetilmiyoruz. Bizi yönetecek kişiyi oylama yöntemiyle kendimiz seçiyoruz. Bu sebepten özgür bir şekilde yaşıyoruz. Cumhuriyeti kurduğu için Atatürk'e çok minnettarız. Onun sayesinde rahatça yaşayabiliyoruz. Atatürk sen ölsen de hep kalbimizde yaşayacaksın. Seni çok seviyorum. Cumhuriyet Bayramımız kutlu olsun.

Melisa Elhadef

"CUMHURİYET'İ BİZ KURDUK, ONU YAŞATACAK VE YÜKSELTECEK OLAN SİZLERİNİZ."

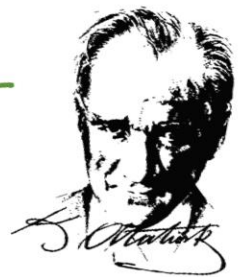
Atatürk'ün "Cumhuriyet'i biz kurduk, onu yaşatacak ve yükseltecek olan sizlersiniz." dediği cümle bence çok mantıklı. Atatürk her zaman yaşayamayacağını biliyordu o yüzden bizlerin Cumhuriyet'i gelecekte yönetmesi için bu sözleri kullanmış. Nasıl bir lider ve kişiliği olduğunu gösteren bir cümle bu. Atatürk'ün kurduğu bu cümle bize ve Dünya'daki herkese duyduğu o saygıyı gösteriyor.

Atatürk aslında bu cümlede bize şöyle söylemektedir: Ben her zaman sizinle olmayacağım, kendinize olan güveninizi veya saygınızı asla azaltmayın, kendinize güvenin ve kendinize ve çevrenize dikkat edin. Onlar bir gün Cumhuriyet'i yönetebilirler sen de yönetebilirsin, kendine her zaman güven.

Can Ali Berk-5 E

Cumhuriyet, bir milletin
özgür barınağıdır.

Ece Sarah Güneş 6D

Açı İlkokul ve Okul Öncesi 29 Ekim Etkinliklerinden Kareler

